

Luxembourg, 16. mai 2017

PRESSEMELDING 05/2017

Dom i sak E-8/16 *Netfonds Holding ASA, Netfonds Bank AS og Netfonds Livsforsikring AS mot Den norske stat*

NASJONALE REGLER OG PRAKSIS OM EIERSKAP I NORSKE BANKER OG FORSIKRINGSSELSKAP MÅ VÆRE I SAMSVAR MED ETABLERINGSRETTE

EFTA-domstolen ga i dag en rådgivende uttalelse som svar på spørsmål fra Oslo tingrett om tolkningen av EØS-avtalen artikkelene 31, 36 og 40 i forbindelse med regler og praksis om eierskap i norske foretak ved søknad om tillatelse til å drive virksomhet som bank eller forsikringsselskap.

Netfonds Holding ASA, Netfonds Bank AS og Netfonds Livsforsikring AS (“saksøkerne”) har krevd erstatning fra den norske stat (“saksøkte”) på bakgrunn av at saksøkte bare innvilget begrensede konsesjoner som bank og forsikringsselskap, til tross for at saksøkerne hadde anmodet om ubegrensede konsesjoner. De sentrale og gjennomgående vilkår som saksøkerne påstår er ugyldige, er saksøktes betingelser om at det for innvilgelse av ubegrenset bank- og forsikringskonsesjon må gjennomføres spredning av tre firedeler eller mer av aksjekapitalen uten fortrinnsrett eller forskjopsrett for aksjeeierne eller andre (såkalt spredningssalg). Et alternativ er at det i stedet for gjennomføring av spredningssalg bare gis konsesjon til begrenset bank- og forsikringsvirksomhet (såkalt nisjevirksomhet).

Ved sine tre spørsmål søkte den anmodende domstol i hovedsak å bringe på det rene om den aktuelle lovgivningen eller forvaltningspraksisen om eierskap i norske foretak ved søknad om tillatelse til å drive virksomhet som bank eller forsikringsforetak, utgjør en restriksjon etter EØS-avtalen artikkelene 31, 36 eller 40. Om så er tilfelle, spurte den anmodende domstol om en slik restriksjon kan rettfærdiggjøres ut fra det rettslige vurderingstemaet EFTA-domstolen anvender ved vurderingen av om et nasjonalt tiltak følger et legitimt mål, og om tiltaket er egnet og nødvendig. Siden spørsmålene gjelder lignende alternative tolkninger av nasjonal lovgivning og forvaltningspraksis, fant EFTA-domstolen det hensiktsmessig å besvare dem samlet.

EFTA-domstolen fant at på det aktuelle tidspunkt var relevant EU-sekundærrlovgivning, som var innlemmet i EØS-avtalen, ikke til hinder for at EØS-statene kunne ha strengere regler for (fremgangsmåten ved) tildeling av tillatelser til banker og forsikringsforetak. Slike regler må likevel være forenlige med de grunnleggende friheter som sikres i EØS-avtalen. Lovgivning og forvaltningspraksis som beskrevet i de forelagte spørsmål, utgjør restriksjoner som hovedsakelig synes å falle inn under virkeområdet for EØS-avtalen artikkel 31. Om det forholder seg slik, må vurderes av den anmodende domstol.

Når det gjelder legitimiteten av målene som søkes oppnådd ved de omtvistede tiltak, fant EFTA-domstolen at målet om å redusere stor risikovilje hos eiere av banker eller forsikringsforetak, særlig knyttet til risikoen for myndighetsmisbruk, utgjør et tvingende allment hensyn som kan rettfærdiggjøre nasjonale tiltak som begrenser etableringsadgangen sikret i EØS-avtalen artikkel 31. EFTA-domstolen la til at det er den anmodende domstol som må klargjøre hvilke mål de nasjonale tiltak faktisk forfølger, og fastslå om de legitime mål forfølges på en egnet og konsistent måte.

Når det gjelder egnethet, fant EFTA-domstolen at de nasjonale reglene, slik de er beskrevet i spørsmål 1 og 2, ikke synes egnet til å oppnå det legitime mål identifisert av EFTA-domstolen, mens

forvaltningspraksisen som beskrevet i spørsmål 3, synes egnet til å oppnå målet i den utstrekning den får anvendelse på søknader om tillatelse til å drive virksomhet som bank eller forsikringforetak, og ikke på annenhåndserverv etter at tillatelsen er innvilget.

EFTA-domstolen konkluderte med at dersom den anmodende domstol kommer til at ett eller flere av de nasjonale tiltak er egnet til å nå et legitimt mål, må den følgelig også vurdere om de går lenger enn det som er nødvendig for å nå målet. I denne sak synes andre tiltak enn de omtvistede å være mindre inngripende, samtidig som de like effektivt vil kunne bidra til å nå det legitime mål som er identifisert.

Avgjørelsen er tilgjengelig i fulltekst på internett, se www.eftacourt.int.

Denne pressemeldingen er et uoffisielt dokument og er ikke bindende for EFTA-domstolen.